

‘Toen ik begon, bestond een tuin voor 80 procent uit beplanting. Nu is dat nog maar 20 procent’

Drie Zaanse hoveniers geven hun kijk op bestrating in de Nederlandse tuin

Regio in Beeld strijkt deze keer neer in de Zaanstreek, waar Smitco Tuinhout en Sierbestrating een belangrijke leverancier is van tuinbestrating voor Benjamin Hoveniers, Vredenburg Hoveniers en Mars Hoveniers. We vroegen hen hoe zij ermee omgaan dat bestrating een steeds grotere rol speelt in de tuin, welke tegels het populairst zijn en hoe hun eigen tuin eruitziet.

Auteur: Linde Kruese

9 min. leestijd

REGIO
IN BEELD

an uw tuin
engstuk
woning"

Frank Vredenburg vindt het ideaal om de inkoop te doen bij Smitco. 'Ik koop voornamelijk in bij Smitco, al sinds ik voor mezelf ben begonnen. Het is de makkelijkste optie in de omgeving. Alles is er. De meeste klanten gaan daar eerst een kijkje nemen voordat ze de knoop doorhakken als het gaat om materialen.' Marco Benjamin neemt zijn klanten soms mee

Marco Benjamin

'Ik hou van hard werken; met zware tegels sjouwen vind ik heerlijk'

naar Smitco om adviezen te geven. 'Meestal doe ik dat op donderdagavond. Ik wijs mijn klanten graag op producten die voor henzelf misschien niet zo voor de hand liggen. Ik raad ze aan ook eens naar een andere optie te kijken.'

Familiebedrijf

Hovenier Marco Benjamin begon zeventien jaar geleden met zijn hoveniersbedrijf Benjamin Hoveniers. Voor die tijd werkte hij voor een werkgever die hoveniers in dienst had en een tuincentrum runde. Benjamin werkte als hovenier, maar was tegelijkertijd verantwoordelijk voor de inkoop van het tuincentrum. 'Toen de eigenaar overleed, kreeg ik het hoveniersgedeelte mee. De klanten kende ik dus al. Ik werkte in het begin vooral in Zaanstad. Inmiddels is mijn werkgebied uitgebreid naar onder andere Heiloo, Almere en Lelystad', aldus Benjamin. De hovenier heeft één vaste werknemer, zijn zoon. 'Hij is stratenmaker, dus hij verzorgt het dode materiaal. Hem hoeft je niets te vragen over beplanting. Mijn zoon wilde liever niet naar school, maar wel praktisch bezig zijn. Toen heb ik gezegd dat hij bij mij mocht komen werken op voorwaarde dat hij een opleiding ging doen. In twee jaar heeft hij de opleiding afgerond.' Inmiddels werkt Benjamin al twaalfenhalf jaar samen met zijn zoon.

Frank Vredenburg

Beetje eng

Frank Vredenburg is al 33 jaar werkzaam als hovenier. Als kind was hij altijd al buiten te vinden. Hij wilde boswachter worden, of boer. 'Koeien vond ik heel mooi. Het buitenleven stond me wel aan. Ik heb de landbouwschool gedaan en ging de hovenierskant op. In 1986 begon ik bij mijn eerste werkgever als hovenier. Ik heb daar 22 jaar gewerkt. Na al die jaren kwam ik op het punt dat ik voorman was, meerdere jongens aanstuurde en 's avonds naar klanten ging om het werk binnen te halen. Ik wilde zelf gaan ondernemen. Dat klinkt altijd een beetje eng, maar je neemt zo'n stap en voor je het weet kom je om in het werk. Ik vind het aanleggen van particuliere tuinen veel leuker dan het grotere werk bij gemeenten.' In de 22 jaar bij zijn werkgever had Vredenburg al een enorm netwerk opgebouwd. 'Veel mensen wilden me helpen, financieel en met werk. Toen heb ik de stap genomen.'

Hard werken

Tegenwoordig heeft Vredenburg standaard vier tot vijf maanden wachttijd voor nieuwe klussen. 'Ik huur nu meestal één of twee mannen in om me te helpen. Ik doe vooral aanleg. Onderhoud is niet mijn ding, ik hou niet van schoffelen. Het leuke aan de aanleg is dat ik een bouwben, een doener. Ik hou van creatief denken en van oplossingen zoeken. Ik ben iemand die van hard werken houdt. Met zware tegels sjouwen vind ik heerlijk. In principe doe ik ook al het werk zelf, tenzij ik er geen tijd voor heb. Dan huur ik mensen in.' Het werkgebied van Vredenburg rijkt tot ver buiten de Zaanstreek. Ook in Alkmaar, Amsterdam, Uithoorn, Aalsmeer en in het Gooi heeft hij regelmatig opdrachten. 'Het maakt mij niet uit waar het is; ik reken geen voorrijkosten.'

Goed voorbereid

Jeroen Mars (46) is al meer dan de helft van zijn leven hovenier; 25 jaar zit hij in het vak. Voordat hij in 2010 startte met zijn eigen bedrijf Mars Hoveniers, werkte hij onder andere als bedrijfsleider, calculator, werkvoorbereider en natuurlijk hovenier. Toch was hij op zoek naar meer

De tuin van Frank Vredenburg heeft van alles wat.

‘De laatste jaren is het uit de hand gelopen. Ik heb wachttijden tot oktober’

vrijheid; hij wilde zijn eigen ideeën kunnen uitvoeren. Dat zette hem ertoe aan zijn baan op te zeggen. Hij nam een jaar de tijd om zich voor te bereiden op de overstap naar het ondernemen. ‘Dat jaar heb ik gebruikt om me te oriënteren en de financiën te regelen. Ik wilde me goed voorbereiden, zodat ik goed van start kon. En dat is gelukt. Toen ik mijn baan opzegde, had ik al een website, kaartje en telefoonnummer.’ Vanaf dat moment liep het goed. ‘Toen ik begon, zaten we nog volop in de crisis. Toch heb ik daar nooit last van gehad. De laatste jaren is het helemaal uit de hand gelopen; ik heb wachttijden tot oktober.’ Mars doet samen met zijn collega

Erwin vooral particuliere aanleg. ‘We werken in principe altijd met z’n tweeën. Als het erg druk is, huur ik extra krachten in.’ Op dit moment zijn de mannen druk met een klus in Koog aan de Zaan. ‘Ik kom de Zaanstreek bijna niet uit. Vooral in deze wijk heb ik veel opdrachten. Als ik ergens bezig ben, spreken de burens me aan omdat zij hun tuin ook aan willen pakken. Op die manier ga ik bijna de hele wijk af. Dat vind ik wel handig; ik woon zelf op honderd meter van de tuinen die we nu aanpakken. Ook mijn collega woont in deze wijk.’

Klant altijd koning

Marco Benjamin ziet bij zijn klussen dat vooral grote betontegels op dit moment populair zijn, vierkant of in lange stroken. ‘Aanstaande maandag begin ik met een klus waarbij we de huiskamer naar buiten verlengen. Dat doen we door middel van een terras met tegels in lange stroken van 60 x 30 centimeter.’ Frank Vredenburg heeft recentelijk een project gedaan met een heel mooie betontegel met een coating. ‘Door die laag loopt het regenwater van de tegel af. Ik heb een goot geplaatst om dat water op te vangen. Dat gaat direct de grond in bij de border.’ Hij moet klanten vaak vertellen dat ze aan

drainage moeten denken, maar hij laat een klus er niet van afhangen. ‘Ik zeg vaak dat het slim is om beplanting aan te brengen, maar de klant is bij mij altijd koning. Hij of zij moet in de tuin zitten. Ik probeer mensen vooral tips te geven om zo comfortabel mogelijk tijd te kunnen doorbrengen in de tuin. Ik let op waar de zon ondergaat, waar er inkijk is in de tuin. Ik denk echt vanuit het perspectief van de klant.’

Duurste van het duurste

Toen Benjamin begon als hovenier, bestond de gemiddelde tuin voor 80 procent uit beplanting; dat is nu teruggezaakt naar 20 procent. Het werk is dus erg veranderd. Benjamin heeft wel een theorie die deze verschuiving verklaart: ‘Steeds meer huishoudens bestaan uit tweeverdieners; mensen hebben geen tijd meer voor onderhoud. Vooral de jeugd heeft geen tijd en zin om na het werk nog in de tuin bezig te zijn. Het gevolg is dat kunstgras in opmars is.’ Niet alleen de grootte van het terras is veranderd, ook de soort tegels die mensen willen. ‘In het begin van mijn carrière legde ik alleen klinkers. Later werden dat grindtegels en nu willen sommige mensen de duurste van de duurste tegels. Vaak kiezen ze voor betontegels met een laagje

kleurstof met antislip laag of met een korrel van natuursteen erin.'

Liever plantenbakken

Volgens Benjamin zetten mensen tegenwoordig liever plantenbakken op de tegels, omdat dit minder onderhoud vergt. Dat tuinen steeds verder verstenen, ziet hij niet als een goede ontwikkeling. 'De overheid had jaren geleden al moeten zeggen: als je een tuin hebt, moet je minstens veertig procent van het oppervlak vullen met beplanting. Op dit moment bestaat nog maar tien procent van alle opdrachten die ik doe uit een tuin met mooie beplanting. Ik merk dat de overheid dit terug wil draaien met acties als Operatie Steenbreek, waarbij een tuintegel ingeruild kan worden voor een plant. Maar of mensen echt doorhebben wat de gevolgen zijn wanneer er bijna geen beplanting meer te vinden is in de tuin, betwijfel ik.'

Bloemen voor de bijen

Ook Frank Vredenburg vindt het zonde dat het grootste deel van een tuin vaak bestaat uit bestrating, maar zijn eigen tuin is eigenlijk hetzelfde. 'Ik werk wel met plantenbakken, hagen en bomen, maar het grootste deel van mijn tuin bestaat uit bestrating. Ik heb het druk en ben

vaak laat thuis, dus ik kan moeilijk 's avonds hier nog de tuin in duiken. En ik ben een levensgenieter: ik eet graag in de tuin en ik zit graag onder de overkapping als het regent. Dat zie je bij veel mensen. Maar bij een paar jongere klanten zie ik de laatste tijd dat ze juist wel iets meer beplanting willen in verband met het milieu. Ze willen meer bloemen voor de bijen. Het lijkt dus een beetje om te slaan, maar de echte omslag laat nog wel even op zich wachten. De meeste mensen willen grote tegels, liefst dicht gevoegd.'

Jeroen Mars legt bij zo'n vijftien tot twintig procent van de klussen een volledig betegelde tuin aan. 'Veel tuinen hebben bestrating en een beetje groen. Daardoor ben ik eigenlijk ook stratenmaker, en timmerman, want ik maak ook veel kapschuren. Mensen willen weinig tijd kwijt

zijn aan de tuin; dat is weleens jammer. Ik hou vooral van de combinatie van beplanting met een mooie schuur en een terras. Dan wordt het echt een tuin in plaats van alleen bestrating. Mensen vergeten vaak dat plantenbakken veel meer onderhoud vergen dan planten in de grond. Planten in de grond hoef je veel minder water te geven dan planten in bakken, die vaak pal in de zon staan.'

Op ontdekkingstocht

Opvallend is dat Marco Benjamin niet alle aanvragen die hij krijgt accepteert. 'Ik kreeg de vraag om in een volledig bestrate voortuin een zwarte muur te plaatsen, waarachter de containers zouden komen te staan. Dat vond ik gewoon lelijk; het zou eruitzien als een graf-tombe. Ik wilde liever niet dat mijn bordje daar in de tuin zou staan, dus die opdracht heb ik niet aangenomen.' Hoe ziet zijn ideale tuin er wel uit? 'Mijn droomtuin bestaat niet uit rechte lijnen. Door te werken met borders die in halve cirkels lopen en door verschillende compartimenten te maken, creëer je een tuin waar je echt doorheen moet lopen om alles te kunnen zien. Ga op ontdekkingstocht door de tuin.' Het liefst ziet Benjamin oude gebakken walen terug in de tuin. 'Dat vind ik de mooiste bestrating.' Vredenburg haalt de meeste voldoening uit het een-op-eencontact met de klant. 'Praten gaat mij makkelijk af. Ik probeer altijd aan te horen wat de klant wil, ook al weet die dat zelf niet zo goed. Ik haal het er vrij snel uit. Dan pas begin ik aan een ontwerp. Ik dwing mensen niet in een hoekje. Zij zijn de baas, ik luister. Zij kiezen in wat voor tuin ze willen leven. Door die keuze te respecteren, heb ik open contact met alle klanten.'

Het houdt een keer op

Ook Jeroen Mars probeert zijn klanten zoveel mogelijk te voorzien van advies. 'Als ze een onderhoudsvrije tuin willen, zeg ik dat ik groen kan plaatsen dat heel makkelijk te onderhouden is. De een pakt dat wel op, de ander niet.' Het advies hangt ook sterk af van het budget van de klant. 'Als geld geen rol speelt voor de

'Steeds meer huishoudens bestaan uit tweeverdieners; die hebben geen tijd voor onderhoud'

Jeroen Mars aan het werk

kant, adviseer ik een keramische tegel, omdat die makkelijker te leggen is voor ons. Bij beton krijg je al last van je rug als je ernaar kijkt. Daarnaast zijn keramische tegels kleurvast.' Ook ziet Mars dat patronen steeds meer opkomen. 'Sommigen vinden dat erg mooi. En dit soort tegels wordt kwalitatief wat beter. Vroeger vervaagde het patroon snel.' Volgens Mars kiezen mensen met een klein budget eerder voor beton, maar ook mensen die weten dat de tuin over een aantal jaar toch weer heringericht wordt. 'Alles hangt af van het budget. Mensen willen tegenwoordig maar 2.000 euro neerleggen voor een tuin, terwijl ze bij wijze van spreken 10.000 euro voor een keuken willen betalen. Een tuin gaat tien à vijftien jaar mee; als je 10.000 euro over tien jaar uitsmeert, valt het wel mee. Zo overtuig ik mensen ervan dat investeren in een mooie tuin het geld

waard is.' Mars' eigen tuin is ook een combinatie van planten en bestrating. 'Ik heb kleine kinderen, wil graag in het zonnetje zitten en ik heb een buitenkeuken. Ik probeer ook wat meer groen te kweken, maar als hovenier heb je daar weinig tijd voor. Het houdt een keer op.'

Adviezen

Het nadeel van betonnen tegels is volgens Benjamin dat ze kunnen uitbloeden en witte vlekken kunnen krijgen. 'Hoe goedkoper de tegel, hoe meer hij uitbloedt. Ook verkleuren ze snel. Bij betontegels raad ik aan om een tegel te kiezen die wat oneffenheden heeft, zodat de kinderen in de winter niet uitglijden bij vorst. Er zijn ook betontegels met een dun laagje met natuurstenen korrels. Daardoor verkleurt de tegel niet.' Bij een terras met betontegels legt Benjamin bijna altijd drainage aan, ook al trekt

het water een beetje in de tegel. 'Je moet een gootje plaatsen, zodat het regenwater weer de natuur in kan.' Vredenburg ziet dat betontegels met een coating populair zijn op dit moment. Keramiek raadt hij af vanwege de veengrond in de Zaanstreek. 'Op veengrond verzakt een keramische tegel snel. Keramiek moet in een cementbedje worden gelegd, zodat de tegels onderling minder verzakken. Maar de grond daaronder verzakt wel. Om de tegels dan weer gelijk te krijgen, moet de cementlaag verwijderd worden. Dat levert alleen maar extra werk

'Mensen hebben maar 2.000 euro over voor een tuin, terwijl ze 10.000 euro voor een keuken willen betalen'

op.' Een betontegel met een laagje keramiek erop ziet Vredenburg als een mooie tussenoplossing, omdat betontegels minder gevoelig zijn. 'Toch kiest maar zo'n twee procent van mijn klanten voor keramische tegels; de rest gaat altijd nog voor 'normale' tegels.'

Een tip van Mars voor andere hoveniers: houd er rekening mee dat kleuren vervagen. 'We werken altijd met kleurstoffen, dus kijk goed welke tegel je gebruikt, welke coating daarop zit en of er veel zon op schijnt. Kijk ook wat goed te onderhouden is. Keramische tegels zijn met een hogedrukspuit makkelijk schoon te maken. Elke tegel past op een specifieke plek. Om erachter te komen wat precies past in een tuin, heb ik vaak twee of drie gesprekken met de klant. Dan weet ik goed wat de wensen zijn, ook al is het een kleine tuin.'

Be social

Scan of ga naar:

www.vakbladdehovenier.nl/article/29732/toen-ik-begon-bestond-een-tuin-voor-80-procent-uit-beplanting.-nu-is-dat-nog-maar-20-procent